

Presos morals

written by Albert Vidal Raventós | 18 de març de 2019

D'ençà del referèndum d'autodeterminació de l'1-0, l'independentisme sembla haver quedat atrapat en una posició de víctima. Una víctima colpejada, assetjada, reprimida, castigada impunement per la desproporció de la força de l'Estat agressor. I ara mateix empresonada, jutjada i segurament condemnada per uns crims que no ha comès.

Una posició de víctima que té, malgrat tot, un cert retorn en forma de dignitat moral i legitimitat. I que ho sostreu a l'agressor a força de danyar-li la bona imatge i l'estatus moral. No és una agressió que quedi impune, doncs, sinó que se'n paga un preu. Com ho observem en els judicis dels nostres presos polítics. Ho explicava en Suso de Toro en un tuit: "Ahora que alguien me explique como despues de la teatralización de un juicio disparatado y perverso a los catalanes, podemos creer en la independencia política y la ética de la justicia de este estado. Castigarán a l@s catalanes, claro, pero a qué precio?"

Una coneguda tuitaire basca, la Miren, ho expressava també així: "Cómo no paran ya este juicio? No se da cuenta el Tribunal que estas personas tienen tal nivel académico y político, y grandeza moral, que les están dando una lección magistral de democracia, derechos humanos y ética desde una total superioridad moral?"

És l'efecte resultant d'agredir la víctima, el preu moral per fer-li mal, que l'agressor paga amb la destrucció de la seva bona imatge. La imatge que té de si mateix, i també la que el món en té. Perquè quan diem el "món ens mira" hi va implícit també el "món els mira" a ells. Una mirada internacional cada cop més crítica amb Espanya, més allunyada de la imatge d'estat democràtic que semblava donar d'ençà de la Transició.

S'ha dit i repetit que les sentències dels judicis podrien ja estar escrites. El que situaria el joc no tant en l'abast de les sentències, com en el seu preu. El preu moral que haurà de pagar el sistema judicial espanyol per condemnar-los.

I és que a mesura que jutgen els nostres presos, ells s'hi tornen colpejant. Colpegen moralment l'agressor polític i judicial, el desfiguren, fins que el transformen en un monstre. Per aquest motiu certa esquerra espanyola desubicada en culpa l'independentisme, quan assisteixen atònits a la trencadissa moral del seu Estat i de la seva societat, cada cop més allunyada dels valors democràtics i els drets humans. I és que el seu rol històric de salvadors, sovint actuat però mai assumit, queda més que mai en entredit.

Estem fent mal a la seva imatge, certament. Ara bé, on ens durà aquesta estratègia?

D'entrada, la posició de víctimes ens converteix en presos morals. Ens atrapa en aquest rol tan estret i exigent de la víctima innocent, que no pot trencar ni un plat sense risc de trencar el propi mirall, que tant la legitima. Així, fem icona de la protecció de contenidors davant de manifestants justament enfurismats, o apadrinem globus pels presos, biodegradables amb cura de no contaminar. Són gestos que revelen l'empresonament a aquest guió de víctima innocent que tant ens condiciona.

Un guió que potser era l'esperat pel mateix 1-0, en aquell referèndum pensat per ser aturat i reprimit. I que increïblement va reeixir i ho va desbordar tot. Que va estripar el guió de forma inesperada, i va deixar el país aixecat. Incòmodament aixecat per alguns, que no van saber reaccionar ni aprofitar la finestra d'oportunitat que s'havia obert. El dia 27 del mateix mes, en canvi, ja s'havia tornat al guió de víctima resilient, i es va pensar una DUI per ser deixada a la seva sort, per ser ofegada i castigada, calculadament pensada per ser afrontada davant d'un tribunal.

En els judicis ho estem comprovant.

I des de llavors que seguim instal·lats en aquest rol. Que ens porta a penjar llaços grocs per tots els racons del país, i a fer "Tortoses" davant les provocacions feixistes. També a convocar concentracions amb lemes defensius, com "L'autodeterminació no és delicte", del passat 16 de febrer. O que ens empeny a organitzar una vaga general de portes endins, sense l'objectiu de tallar el transport de mercaderies a les fronteres de forma perllongada, mirant d'esgarrapar o incomodar mínimament els nostres agressors, allò de "fer-los mal", que diuen algunes veus enarborades.

Tan sols ens queda comprovar una cosa: l'efectivitat d'aquest guió. Ens queda saber quin és el *preu per castigar els catalans*. Si el dany moral causat colpejarà els agressors de forma significativa, o tan sols ens perjudicarà a nosaltres, deixant-nos tancats en una presó moralista. Si causarà una crisi política profunda a Espanya, o per contra ens afeblirà només a nosaltres, mancant-nos d'eines més proactives i decidides que facin possible implementar la República.